

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 22.5.2014
COM(2014) 287 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

**privind punerea în aplicare a Directivei 2009/50/CE privind condițiile de intrare și de
ședere a resortisanților din țările terțe pentru ocuparea unor locuri de muncă înalt
calificate**

(„Cartea albastră a UE”)

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind punerea în aplicare a Directivei 2009/50/CE privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților din țările terțe pentru ocuparea unor locuri de muncă înalt calificate

(„Cartea albastră a UE”)

Politicile privind o migrație bine gestionată care vizează atragerea migranților cu înaltă calificare pot contribui la stimularea creșterii economice și a competitivității, la remedierea deficitelor de pe piața forței de muncă și la compensarea costurilor legate de îmbătrânirea populației.

Directiva privind cartea albastră a UE¹ a fost adoptată pentru a facilita admisia și mobilitatea migranților cu înaltă calificare² și a membrilor familiilor acestora, prin armonizarea condițiilor de intrare și de ședere în întreaga UE și prin prevederea unui statut juridic și a unui set de drepturi.

În condițiile creșterii concurenței mondiale pentru câștigarea talentelor, cartea albastră a UE este destinată să sporească atractivitatea UE pentru lucrătorii cu înaltă calificare din întreaga lume și să consolideze economia europeană bazată pe cunoaștere. De asemenea, directiva are drept scop reducerea la minimum a exodului creierelor din țările în curs de dezvoltare și țările cu venituri medii și încurajarea migrației circulare și temporare.

Statele membre au trebuit să transpună directiva în legislația lor națională până la 19 iunie 2011. Comisia a lansat acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva a 20 de state membre³ deoarece nu au transpus directiva la timp, acțiuni care, de atunci, au fost toate închise.

Toate statele membre care au obligații în temeiul directivei⁴ sunt acum în măsură să acorde cărți albastre ale UE. În paralel, multe state membre au instituit politici naționale destinate să atragă migranți cu înaltă calificare⁵. În timp ce unele state membre⁶ au impus contingente de admisie care limitează numărul de migranți cu înaltă calificare, alte state membre⁷ au adoptat sau au păstrat dispoziții mai favorabile comparativ cu anumite dispoziții ale directivei.

Prezenta comunicare⁸ răspunde obligației Comisiei de a prezenta Parlamentului European și Consiliului un raport referitor la aplicarea Directivei privind cartea albastră⁹. În primul rând, comunicarea face o analiză a principalelor aspecte legate de atractivitatea cărții albastre a UE, urmată de o scurtă prezentare generală a modului în care măsurile au fost transpuse în legislațiile naționale. În măsura în care a fost posibil, s-a acordat o atenție deosebită

¹ Directiva 2009/50/CE a Consiliului din 25 mai 2009, JO L 155, 18.6.2009, p. 17-29.

² Având în vedere că directiva nu se aplică resortisanților țărilor terțe care intră pe teritoriul unui stat membru în baza angajamentelor prevăzute de un acord internațional de facilitare a intrării și șederii temporare a anumitor categorii de persoane fizice care desfășoară o activitate în domeniul comercial sau al investițiilor [articolul 3 alineatul (2) litera (g)], acest raport nu vizează categoriile de furnizori de servicii cu înaltă calificare încadrați la modul 4.

³ AT, BE, BG, DE, EL, FR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, PL, PT, RO, SI, SK, FI și SE.

⁴ Toate statele membre, cu excepția DK, IE și UK. Punerea în aplicare de către Croația în urma aderării sale urmează să fie evaluată, însă reglementările au intrat în vigoare în timp util la 1 iulie 2013.

⁵ AT, BE, CZ, DE, EE, EL, ES, FI, FR, NL, LT, LU, SK, SI și SE.

⁶ BG, CY, EE, EL și RO.

⁷ AT, BE, CZ, DE, EL, FI, FR, HU, IT, LU, LV, NL, PT, SE și SI.

⁸ Comunicarea se bazează pe un studiu realizat pentru Comisie.

⁹ Articolul 21.

impactului sistemelor naționale pentru migrații cu înaltă calificare [articolul 3 alineatul (4)], criteriilor de admisie (articolul 5), mai ales pragului salarial, și condițiilor de ședere în alte state membre (articolul 18).

1. ATRACTIVITATEA CĂRȚII ALBASTRE A UE

1.1. Statistici

Din cauza transpunerii cu întârziere, în 2012 sistemul cărții albastre a fost în vigoare doar timp de câteva luni în majoritatea statelor membre¹⁰. În pofida întârzierilor, în 2012 au fost acordate 3 664 de cărți albastre și au fost admiși 1 107 membri de familie¹¹.

Tabelul 1 arată că, în 2012, majoritatea cărților albastre au fost acordate de DE (2 584; 70,52 %), ES (461; 12,58 %) și LU (183; 4,99 %). La cealaltă extremă, PL, PT și FI au acordat fiecare câte 2 cărți albastre, NL și HU au acordat o carte albastră, iar BE, CY, EL și MT nu au eliberat niciuna¹². CY a stabilit un contingent de admisie egal cu zero.

În 2013, numărul de cărți albastre acordate a crescut la cel puțin 15 261¹³. Majoritatea cărților albastre au fost acordate de DE (14 197)¹⁴, LU (306) și FR (304).

Tabelul 2 arată că, în 2012, cele mai multe cărți albastre au fost acordate migraților cu înaltă calificare din Asia (1 886), urmată de Europa de Est (463), America de Nord (380), America de Sud (278), Europa de Sud (227), Africa de Nord (174) și America Centrală (118). Numai 78 de lucrători cu înaltă calificare au provenit din restul Africii. 38 de posesori de cărți albastre au provenit din Oceania.

În 2012, principalele țări de origine, din totalul de 96, au fost India (699), China (324), Rusia (271), Statele Unite ale Americii (313) și Ucraina (149). Primele statistici pentru 2013 par să confirme acest clasament.

Ocupațiile posesorilor de cărți albastre din 2012 sunt disponibile doar pentru 294 din cei 3 664 de posesori (8,02 %)¹⁵, aceste date fiind insuficiente și, așadar, nereprezentative.

În DE, în primele 6 luni ale anului 2013, s-au acordat cărți albastre unui număr de 6 131 de migrați, dintre care 4 442 (72,45 %) au intrat în țară înainte de 2013¹⁶, numai 1 689 (27,55 %) fiind nou-sosiți¹⁷.

În primele 9 luni ale anului 2013, în DE au fost acordate 8 888 de cărți albastre, dintre care 4 100 (46,13 %) pentru ocupații deficitare¹⁸ și 4 788 (53,87 %) pentru ocupații obișnuite¹⁹. În această perioadă, în DE, 6 971 (78,43 %) de cărți albastre au fost acordate unor bărbați și 1 914 (21,53 %) unor femei²⁰.

¹⁰ 4 state membre au transpus directiva la timp, 5 până la sfârșitul anului 2011, 8 în prima jumătate a anului 2012, 5 în a doua jumătate a anului 2012, iar 2 state membre abia în 2013.

¹¹ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/population/data/database>

¹² HR, LT, SE: intrare în vigoare în 2013.

¹³ Statistici provizorii și incomplete pentru 15 state membre provenite din consultarea ad hoc a Rețelei europene de migrație (REM) (termenul-limită pentru răspuns: 20.2.2014); contacte directe cu autoritățile din domeniul migrației din mai multe state membre.

¹⁴ Date preliminare pentru DE.

¹⁵ Date furnizate doar de BG, CZ, EE, FI, FR, HU, IT, LV, PL, RO și SI.

¹⁶ Aceștia au studiat, au urmat o formare profesională în DE sau și-au schimbat statutul de la alt permis de muncă.

¹⁷ Sursa: *Wanderungsmonitoring: Migration nach Deutschland, 1. Halbjahr 2013*. <http://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/DE/Publikationen/Broschueren/wanderungsmonitoring-I-halbjahr-2013.html>

¹⁸ „Mangelberufe”: profesii în cazul cărora s-a identificat un anumit deficit în DE.

¹⁹ „Regelberufe”: toate celelalte profesii.

²⁰ În cazul a 3 dintre aceste persoane nu se cunoaște sexul.

Migranții cărora li s-au acordat cărți albastre în DE în această perioadă aveau vârsta de:

- 0 – 25 de ani: 183 (2,06 %)
- 25 – 35 de ani: 6 533 (73,50 %)
- 35 – 45 de ani: 1 765 (19,86 %)
- 45 – 55 de ani: 308 (3,47 %)
- 55 – 65 de ani: 95 (1,07 %)
- 65 de ani și peste: 4 (0,05 %).

1.2. Sistemele naționale pentru migranții cu înaltă calificare [articolul 3 alineatul (4)]²¹

Pe lângă cartea albastră a UE, multe state membre au instituit politici naționale pentru a atrage migranți cu înaltă calificare²².

Unele state membre au pus un accent deosebit pe anumite grupuri de persoane²³ sau pe domenii profesionale precise în care se înregistrează nevoi și deficite specifice pe piața națională a forței de muncă²⁴. Majoritatea se promovează ca țări de destinație pentru lucrătorii cu înaltă calificare și le facilitează admisia și intrarea, de exemplu prin proceduri accelerate de obținere a permiselor și a vizelor, prin derogări de la cerințele generale în materie de imigrație și de la testele privind piața forței de muncă, prin campanii de informare și alte stimulente. Sistemele existente în aceste state membre variază de la sisteme bazate pe puncte până la sisteme axate pe cererea de pe piața forței de muncă și pe cererile angajatorilor.

Mai multe state membre care au instituit astfel de politici naționale au o pondere mai mare de migranți cu înaltă calificare²⁵ în cadrul populației lor migrante decât unele dintre statele membre care nu au astfel de politici²⁶.

Tabelul 3 sugerează că existența unor sisteme naționale pentru lucrătorii cu înaltă calificare ar putea avea un impact asupra cărților albastre ale UE eliberate de unele state membre. În 2012, în NL au fost eliberate 5 514 de permise naționale, față de o carte albastră; în FR 3 030 față de 77 de cărți albastre; în AT 1 158 față de 124 de cărți albastre; în ES 1 136 față de 461 de cărți albastre; în FI 748 față de 2 cărți albastre.

Excepții notabile în sens invers sunt DE, cu 210 permise naționale față de 2 584 de cărți albastre; LU, cu 21 de permise naționale față de 183 de cărți albastre și RO, cu niciun permis național față de 46 de cărți albastre.

²¹ Pentru mai multe informații: Studiul REM *Attracting Highly Qualified and Qualified Third-Country Nationals*, raport de sinteză, 2013, pp. 16-21. http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/attracting/emnsr_attractinghqworkers_finalversion_23oct2013_publication.pdf

²² BE, EE, FI, EL, IT, LT, LU, SK, SI și SE au dispoziții specifice în cadrul politicilor mai generale în materie de migrație; AT, CZ, DE, ES, FR, NL și PT au politici distincte care vizează migranții cu înaltă calificare.

²³ De exemplu: personalul executiv și de management, cercetători și oameni de știință sau persoane transferate în cadrul aceleiași companii.

²⁴ De exemplu: tehnologia informației și comunicațiilor, sectorul sănătății, învățământul universitar, serviciile financiare sau ingineria.

²⁵ În 2012, în Suedia, 47 % dintre migranți erau clasificați în nivelurile 5-6 (diplomă universitară și/sau doctorat) din Clasificarea Internațională Standard a Educației (ISCED) a UNESCO, iar 35 % ocupau posturi din grupele 1-3 din Clasificarea internațională standard a ocupațiilor (ISCO) (manageri, specialiști, tehnicieni și specialiști asociați). În LU, 54 % erau încadrați în nivelurile 5-6 din ISCED și 53 % în grupele 1-3 din ISCO.

²⁶ CY, IT, LV, MT, PL nu atrag o pondere mai mare de migranți cu înaltă calificare, cu excepția CY, în care 28 % erau clasificați în nivelurile 5-6 din ISCED în 2012.

1.3. Contingentele de admisie (articolul 6)

Deși majoritatea statelor membre nu au optat pentru contingente fixe de admisie a migrantilor cu înaltă calificare, unele state membre²⁷ au prevăzut această posibilitate în conformitate cu articolul 79 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Cele care au impus efectiv contingente de admisie au metode diferite de stabilire a acestora. Statele membre sunt obligate să comunice adoptarea unor eventuale măsuri care impun contingente de admisie²⁸.

În unele state membre²⁹, contingentele de admisie sunt calculate ca procentaj din forța de muncă sau populația națională ori în funcție de nivelul șomajului și de cerințele de pe piața forței de muncă, uneori în funcție de regiune și de specializare. În mai multe state membre³⁰, contingentele de admisie sunt stabilite la intervale de 1 sau 2 ani de către miniștrii de resort.

Doar două state membre au informat Comisia cu privire la contingentele de admisie³¹.

1.4. Recrutarea etică [articolul 3 alineatul (3) și articolul 8 alineatul (4)]

Niciun stat membru nu a încheiat vreun acord cu o țară terță în care să se menționeze profesiile ce nu ar trebui să intre sub incidența directivei, în vederea asigurării unui proces de recrutare etic în sectoarele care se confruntă cu un deficit de personal în țările în curs de dezvoltare.

BE, CY, DE³², EL, LU și MT au transpus posibilitatea de a respinge o cerere pentru a garanta asigurarea unui proces de recrutare etic în aceste sectoare. Statele membre care fac uz de această dispoziție sunt obligate să comunice deciziile pe care le adoptă³³. Nu s-au raportat respingeri din aceste motive.

Având în vedere numărul redus de cărți albastre ale UE acordate în prezent migrantilor cu înaltă calificare provenind din țările cel mai puțin dezvoltate, riscul exodului de creiere rămâne limitat pentru aceste țări. Țările în curs de dezvoltare cu venituri medii pot fi expuse totuși unui risc mai ridicat. Unele state membre³⁴ abordează exodul creierelor și circulația creierelor prin intermediul legislației interne, al acordurilor bilaterale și/sau al cooperării cu țările de origine.

2. TRANSPUNEREA DE CĂTRE STATELE MEMBRE

2.1. Definiții (articolul 2)

Majoritatea statelor membre au prevăzut definiții pentru conceptele „loc de muncă înalt calificat”, „calificări profesionale superioare”, „calificare din învățământul superior”, „experiență profesională” și „profesie reglementată”, dar cu variații terminologice, din punctul de vedere al domeniului de aplicare și în cadrul statelor membre cu structuri federale.

²⁷ BG, CY, EE, EL, HU, MT, RO și SI.

²⁸ Articolul 20 alineatul (1).

²⁹ BG, EE, EL, HU, MT.

³⁰ EE, EL, HU, MT și RO. CY interzice admisia lucrătorilor cu înaltă calificare, însă, în cazuri excepționale, Consiliul de Miniștri poate autoriza admisia acestora în funcție de sector, profesie, specialitate și/sau țara de origine (revizuirea este posibilă după 1 an).

³¹ CY: contingentul actual este zero; EL: din cauza lipsei cererii, EL nu și-a activat încă sistemul de stabilire, prin decizie ministerială, a numărului maxim de locuri de muncă pentru persoane cu înaltă calificare acordate resortisanților țărilor terțe.

³² DE prevede posibilitatea de a utiliza această derogare prin intermediul unui regulament (în prezent nu se utilizează).

³³ Articolul 20 alineatul (1) și articolul 8 alineatul (4).

³⁴ Sursa: Studiul REM *Attracting Highly Qualified and Qualified Third-Country Nationals*, raport de sinteză, 2013, p. 23.

DE³⁵, EE, EL, ES, FR, LT, LU, MT, PL, PT, SE și SK au ales să aplice derogarea prin care o experiență profesională relevantă de cel puțin cinci ani cu un nivel de cunoștințe comparabil cu calificările din învățământul superior este suficientă pentru a dovedi calificările profesionale superioare³⁶.

2.2. Criteriile de admisie și pragul salarial (articolul 5)

Toate statele membre solicită un contract de muncă valabil sau o ofertă fermă de angajare, dar DE și LV nu solicită în mod explicit o durată minimă de un an³⁷.

Toate statele membre solicită documente de călătorie valabile, dar numai CY, EL, FI, LT, MT, PT și SE au utilizat posibilitatea de a solicita ca perioada de valabilitate a documentelor de călătorie să acopere cel puțin durata inițială a permisului de ședere. Astfel cum se prevede în directivă, toate statele membre solicită o asigurare de sănătate, cu excepția ES, care nu are o dispoziție corespunzătoare. Majoritatea statelor membre³⁸ impun ca solicitantul să nu reprezinte o amenințare pentru ordinea publică, siguranța publică sau sănătatea publică.

Majoritatea statelor membre au utilizat posibilitatea prevăzută la articolul 5 alineatul (2) de a cere solicitantului să își furnizeze adresa de pe teritoriul statului membru³⁹. AT, BE și NL impun notificarea oricărei schimbări a adresei, iar IT și LU cer dovada unei locuințe adecvate.

În conformitate cu articolul 5 alineatul (3), majoritatea statelor membre au stabilit ca pragul salariului nominal să fie de 1,5 ori mai mare decât salariul mediu anual brut, însă unele au utilizat posibilitatea prevăzută în directivă de a impune praguri mai ridicate⁴⁰. Majoritatea statelor membre au introdus o metodă de calcul în legislația lor⁴¹. LV, EE, HU, SK și LT calculează pragul pe baza salariului mediu lunar brut. Unele utilizează alte formule sau criterii decât salariul anual mediu brut pentru a calcula pragul⁴². Majoritatea statelor membre par să utilizeze date naționale pentru a stabili pragul salarial. Statele membre sunt invitate să utilizeze datele furnizate de Eurostat⁴³, cel puțin ca valoare de referință⁴⁴.

Statele membre sunt obligate să definească și să publice pragurile salariale relevante. Cu toate acestea, o verificare efectuată de Comisie a informațiilor disponibile pe portalul UE privind imigrația⁴⁵ și pe site-urile internet naționale arată că, în multe state membre, pragurile salariale nu sunt publicate sau actualizate, sunt greu de găsit sau sunt disponibile numai în limba națională⁴⁶. Statele membre nu au notificat Comisiei pragurile salariale sau actualizările

³⁵ DE prevede posibilitatea de a utiliza această derogare prin intermediul unui regulament (în prezent nu se utilizează).

³⁶ MT: cel puțin 10 ani de experiență profesională.

³⁷ IT solicită ca profesioniștii să se încadreze în nivelurile 1, 2 și 3 din clasificarea națională a profesiilor ISTAT CP2011.

³⁸ Cu excepția LU (nicio amenințare pentru relațiile internaționale) și RO (fără antecedente penale și apt din punct de vedere medical pentru desfășurarea activității profesionale specifice).

³⁹ Cu excepția EL, FI, PT și SE.

⁴⁰ RO (de 4 ori mai mare) și LT (de 2 ori mai mare).

⁴¹ Cu excepția NL și PL: un quantum exact care este indexat și publicat anual.

⁴² De exemplu: DE: nivelul salariului reprezintă 2/3 din plafonul de evaluare a contribuției anuale la fondul general de pensii (care este legat de salariul mediu brut); IT: de 3 ori mai mare decât nivelul minim care permite exceptarea de la contribuția la asigurările de sănătate; PT: de 1,5 ori mai mare decât salariul anual mediu brut național sau de 3 ori mai mare decât ajutorul social de indexare.

⁴³ Datele privind câștigurile salariale anuale brute (pe angajator) publicate de Eurostat pentru întreprinderile cu cel puțin 10 angajați [earn_ses 10_an]. Aceste date sunt colectate o dată la patru ani, prin ancheta asupra structurii câștigurilor salariale (SES) și oferă o sursă comparabilă la nivelul întregii UE.

⁴⁴ Articolul 20 alineatul (3) și considerentul 11.

⁴⁵ <http://ec.europa.eu/immigration/>

⁴⁶ Verificări efectuate în februarie 2014.

anuale. Directiva prevede obligația Comisiei de a evalua relevanța pragului salarial⁴⁷, lucru pe care îl poate face doar dacă pragurile sunt notificate în fiecare an.

O comparație a pragurilor salariale disponibile cu datele Eurostat și OCDE privind salariile medii anuale brute sugerează că, în unele state membre, pragul poate să nu corespundă nivelului minim de 1,5 ori mai mare decât salariul mediu anual brut (tabelul 4).

CY, DE, EE, EL, ES, HU, LU, MT și PT au transpus posibilitatea de a aplica un prag salarial de cel puțin 1,2 ori mai mare decât salariul mediu anual brut în vederea ocupării unui loc de muncă în sectoare profesionale care au o nevoie deosebită de lucrători migranți și aparțin grupurilor principale 1 și 2 din ISCO. Conform datelor cunoscute, numai DE, EE, HU și LU au făcut uz efectiv de această posibilitate de derogare pentru a stabili un prag salarial mai scăzut, deși niciunul dintre aceste state nu a comunicat Comisiei lista anuală solicitată a profesiilor pentru care a fost hotărâtă o derogare.

2.3. Perioada de valabilitate a cărții albastre a UE [articolul 7 alineatul (2)]

Statele membre trebuie să stabilească în legislația lor o perioadă standard de valabilitate a cărții albastre a UE cuprinsă între unu și patru ani, care, în principiu, se aplică tuturor cererilor și reînnoirilor din respectivele state membre.

Ca excepție, în cazul în care contractul de muncă acoperă o perioadă mai scurtă decât perioada standard, cartea albastră a UE se eliberează sau se reînnoiește pentru durata contractului de muncă, plus trei luni. Durata minimă a unei cărți albastre a UE este de un an, întrucât aceasta este durata minimă a contractului de muncă sau o ofertei de angajare necesare⁴⁸. Posibilitatea de reînnoire a cărții albastre este implicită în directivă și fără limitare, atât timp cât sunt îndeplinite condițiile⁴⁹.

Perioada standard de valabilitate⁵⁰ a cărții albastre a UE este de un an în BG, CY, ES, LT, MT și PT și de 13 luni în BE. AT, CZ, EL, FI, IT, LU, PL, RO, SE și SI au stabilit perioada la doi ani, iar EE la doi ani și trei luni. FR și SK au stabilit-o la trei ani, iar DE, HU și NL la patru ani. LV a stabilit-o la cinci ani.

În aproape toate statele membre⁵¹, în cazul în care contractul de muncă sau oferta fermă de angajare acoperă o perioadă mai scurtă decât perioada standard de valabilitate, cartea albastră a UE se eliberează sau se reînnoiește pentru durata contractului de muncă, plus trei luni. La reînnoire, în cazul în care perioada acoperită de restul contractului de muncă este mai scurtă de un an, acest lucru ar putea însemna că o carte albastră a UE este eliberată cu o valabilitate de mai puțin de un an. Un contract de muncă sau o ofertă de angajare inițială cu o durată mai scurtă de un an trebuie să fie respinsă⁵². IT a făcut diferența între contractele de muncă cu durată nedeterminată, pentru care perioada de valabilitate este stabilită la doi ani, și toate celelalte contracte, pentru care perioada este durata contractului de muncă, plus trei luni.

⁴⁷ Articolul 21.

⁴⁸ Articolul 5 alineatul (1) litera (a).

⁴⁹ Articolul 7 alineatul (2), articolul 8 alineatul (2), articolul 9 alineatele (1)-(3), articolul 11 alineatul (3), articolul 14 alineatul (3) și articolul 20 alineatul (2).

⁵⁰ Mai multe state membre leagă perioada de valabilitate a cărții albastre a UE de durata contractului de muncă plus trei luni și stabilesc o perioadă *maximă* (între 1 și 4 ani; 5 ani în LV), în loc de o perioadă *standard*. Astfel, perioada standard de valabilitate prevăzută nu este stabilită clar.

⁵¹ Cu excepția BE, FR și ES.

⁵² Condiția de admisie prevăzută la articolul 5 alineatul (1) litera (a) impune o durată minimă de un an. AT, BG, CY, DE, HU, LT și LV par să nu impună o durată minimă pentru contractul de muncă sau oferta de angajare în legislația lor.

Toate statele membre par să permită reînnoiri, dar unele state membre⁵³ au stabilit o perioadă diferită (mai lungă) de valabilitate pentru reînnoiri decât pentru cartea albastră a UE inițială, în loc să aplice o singură perioadă standard de valabilitate. SE a limitat durata cumulată a cărții albastre inițiale și a reînnoirilor la patru ani.

2.4. Testul privind piața forței de muncă [articolul 8 alineatul (2)]⁵⁴

AT, BE, BG, CY, ES, HU, IT, LU, MT, PL, SK și SI au transpus posibilitatea de efectuare a unui test privind piața forței de muncă. Majoritatea statelor membre⁵⁵ au ales să aplice posibilitatea de a verifica dacă postul vacant în cauză nu a putut fi ocupat de forța de muncă națională sau de cea a UE.

2.5. Retragera sau refuzul de reînnoire a cărții albastre a UE (articolul 9)

Posibilitatea⁵⁶ de a retrage sau de a nu reînnoi cartea albastră a UE din motive ce țin de ordinea publică, de siguranța publică sau de sănătatea publică este prevăzută de aproape toate statele membre⁵⁷; în AT, BE, ES, FI, FR și IT, acest aspect este reglementat în cadrul dispozițiilor generale sau al condițiilor de intrare. AT, BE, BG, DE, EE, EL, NL, PL și SK utilizează termenul „ordine publică”, iar AT, BE, BG, EL, FR, IT și PL nu menționează termenul „sănătate publică”.

Majoritatea statelor membre⁵⁸ au aplicat posibilitatea de a retrage sau de a nu reînnoi cartea albastră a UE ori de câte ori posesorul unei cărți albastre a UE nu are resurse suficiente pentru a satisface nevoile proprii și pe cele ale membrilor familiei sale fără a recurge la sistemul de ajutor social al statului membru în cauză⁵⁹.

BE, BG, CY, EE, ES, HU, MT și PL au aplicat posibilitatea de a retrage sau de a nu reînnoi cartea albastră a UE în cazul în care persoana în cauză nu și-a comunicat adresa⁶⁰. CY, CZ, EE, EL, MT, RO și SK au optat pentru posibilitatea de a retrage sau de a nu reînnoi cartea albastră a UE dacă posesorul unei cărți albastre a UE solicită asistență socială, cu condiția ca acesta să fi fost informat în prealabil în scris în mod corespunzător⁶¹.

2.6. Solicitățile de admisie (articolul 10)

Majoritatea statelor membre impun migrantului să solicite cartea albastră a UE. CY, ES, FR, IT și MT impun angajatorului să facă acest lucru. În BE și LV solicitările trebuie să fie efectuate atât de către migrant, cât și de către angajator, iar în NL, AT, PT și SI oricare dintre cei doi poate efectua solicitarea. În AT și NL solicitarea poate fi efectuată de către un avocat.

Majoritatea statelor membre⁶² prevăd că solicitările pot fi luate în considerare și analizate fie atunci când solicitantul locuiește în afara statului membru în cauză, fie atunci când este deja

⁵³ PT: 1 an inițial + 2 ani pentru reînnoiri; ES: 1 an inițial + 2 ani pentru reînnoiri; BE: 13 luni inițial + 3 ani pentru reînnoiri; EL: 2 ani inițial + 3 ani pentru reînnoiri; EE: 2 ani și 3 luni inițial + 4 ani și 3 luni pentru reînnoiri.

⁵⁴ Pentru mai multe informații despre testele privind piața forței de muncă, a se vedea: informarea REM *Approaches and tools used by Member States to identify labour market needs*, decembrie 2013. http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/emn-informs/emn_inform_on_labour_market_tests_5dec2013_final.pdf; și studiul REM *Intra-EU Mobility of third-country nationals*, 2013, pp. 35-37. http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/intra-eu-mobility/emn-synthesis_report_intra_eu_mobility_final_august_2013.pdf

⁵⁵ Cu excepția CZ, DE, ES, FI, FR, LV, NL și PT.

⁵⁶ Articolul 9 alineatul (3) litera (a).

⁵⁷ Cu excepția LV și SI.

⁵⁸ BE, BG, CY, EE, EL, ES, FI, HU, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO și SI.

⁵⁹ Articolul 9 alineatul (3) litera (b).

⁶⁰ Articolul 9 alineatul (3) litera (c).

⁶¹ Articolul 9 alineatul (3) litera (d).

⁶² Cu excepția BG, în cazul căreia solicitările pot fi prezentate numai pe teritoriul său.

rezident pe teritoriul statului membru în cauză, deținând un permis de ședere valabil sau o viză națională de lungă ședere⁶³. Majoritatea statelor membre⁶⁴ aplică derogarea conform căreia se pot prezenta solicitări în cazul în care solicitantul nu deține un permis de ședere valabil, dar este prezent în mod legal pe teritoriul statelor membre [articolul 10 alineatul (3)]. LU și SE au aplicat derogarea de la articolul 10 alineatul (4), prin care se menține status-quo-ul, derogare conform căreia solicitarea poate fi prezentată doar din afara teritoriului⁶⁵.

2.7. Măsuri procedurale de salvagardare (articolul 11)

Majoritatea statelor membre au stabilit termenul pentru adoptarea unei decizii privind o solicitare completă și notificarea în scris a solicitantului la 90 de zile⁶⁶, însă unele au stabilit termene mai scurte, de 60 de zile (EE, LT și PT; SK și PL pentru cazurile complicate), 56 de zile (AT), 45 de zile (ES), 30 de zile (LV, RO și SI; SK și PL pentru cazurile necomplicate) și 7 zile (BG). Majoritatea statelor membre au stabilit consecința neadoptării unei decizii până la sfârșitul acestei perioade⁶⁷, deși BE, EL, IT și PL au prevăzut o prelungire a termenului.

În cazul unei solicitări incomplete, majoritatea statelor membre au stabilit un termen-limită pentru furnizarea de informații suplimentare și suspendă termenul de prelucrare. Toate statele membre prevăd o notificare scrisă în caz de respingere, de nereînnoire sau de retragere și precizează termenele pentru inițierea căilor de atac.

2.8. Drepturi

Accesul pe piața forței de muncă (articolul 12)

Majoritatea statelor membre⁶⁸ au aplicat posibilitatea ca, după primii doi ani de acces restricționat pe piața forței de muncă, să se acorde egalitatea de tratament în raport cu resortisanții în ceea ce privește accesul la locuri de muncă înalt calificate.

Aproape toate statele membre⁶⁹ impun autorizarea de către autoritatea competentă în cazul schimbării angajatorului în primii doi ani. Multe state membre⁷⁰ impun comunicarea sau autorizarea prealabilă a modificărilor care afectează condițiile de admisie.

Șomajul temporar (articolul 13)

Aceste dispoziții au fost transpuse de majoritatea statelor membre. Unele state membre aplică dispoziții legislative mai favorabile sau limitează aplicarea la șomajul involuntar.

Egalitatea de tratament (articolul 14)

Dispozițiile privind egalitatea de tratament sunt aplicate de majoritatea statelor membre, deși există variații în ceea ce privește domeniul de aplicare, în unele state membre unele dispoziții nu sunt transpuse explicit, iar unele state membre aplică dispoziții legislative mai favorabile⁷¹.

CY, DE, EL, ES, FI, LU, MT, PL și RO au aplicat opțiunea referitoare la restricțiile posibile asupra educației, a formării profesionale și a accesului la bunuri și servicii. AT, BE, CY, CZ,

⁶³ EL impune depunerea unei solicitări prealabile de viză în afara teritoriului și apoi a unei solicitări oficiale pe teritoriul său, cu o viză pentru eliberarea unei cărți albastre.

⁶⁴ Cu excepția BG, EL, ES, FR, IT, LV, PL și RO.

⁶⁵ Se pare că o dispoziție națională corespunzătoare a existat în LU și SE înainte de adoptarea directivei.

⁶⁶ BE, CY, CZ, DE, EL, FI, FR, IT, HU, LU, MT, NL și SE.

⁶⁷ CY: singura cale de atac posibilă este în fața Curții Supreme pentru omisiune de către autorități, articolul 146 din Constituție. HU: doar dreptul administrativ general: o autoritate de supraveghere investighează cazul și ordonă unei autorități inferioare să adopte o decizie în termen de 8 zile, precum și rambursarea taxei, dacă întârzierea nu poate fi imputată solicitantului.

⁶⁸ Cu excepția BE, BG, CY, CZ, EL, LV, MT, PL și SE.

⁶⁹ Cu excepția FI și FR.

⁷⁰ Cu excepția DE, EE, ES, FI, FR, HU, IT, LT și SK.

⁷¹ Comisia analizează în continuare aceste aspecte și încearcă să obțină clarificări din partea statelor membre.

DE, EL, FI, LT, LU, MT, NL, PL și RO au aplicat posibilitatea de a supune accesul la învățământul universitar și post-liceal unor condiții prealabile specifice.

Majoritatea statelor membre⁷² nu au aplicat posibilitatea de a limita egalitatea de tratament atunci când posesorul cărții albastre a UE se mută într-un al doilea stat membru și nu s-a adoptat încă o decizie pozitivă privind eliberarea unei cărți albastre a UE.

Membrii de familie (articolul 15)

În 2012, au fost acordate 1 107 permise pentru membrii de familie ai posesorilor de cărți albastre. În 2013, în Germania, cel puțin 1 421 de soți/soții și cel puțin 899 de copii s-au alăturat unui posesor al unei cărți albastre a UE⁷³. Cu toate acestea, marea majoritate a posesorilor de cărți albastre au sub 35 de ani și e posibil să nu-și fi format încă o familie⁷⁴. Comisia va analiza în continuare acest aspect.

Statutul de rezident pe termen lung în UE (articolele 16 și 17)

AT, BG, CY, DE, EE, ES, EL, LT, LV, MT, NL și RO au decis să aplice posibilitatea prevăzută la articolul 16 alineatul (5) de a limita derogările de la Directiva 2003/109/CE legate de perioadele de absență de pe teritoriul Comunității.

2.9. Șederea în alte state membre (articolele 18 și 19)

Un posesor al unei cărți albastre a UE care dorește să se mute într-un alt stat membru după 18 luni de ședere legală în primul stat membru trebuie să solicite o altă carte albastră a UE în cel de al doilea stat membru. În practică, acest lucru înseamnă o nouă evaluare a măsurii în care posesorul cărții albastre îndeplinește condițiile care se aplică în cel de al doilea stat membru.

Între statele membre există un anumit grad de variație în ceea ce privește condițiile de admisie și diferențe semnificative în ceea ce privește pragurile salariale.

Nu este încă posibil să se evalueze impactul cărții albastre a UE asupra mobilității în interiorul UE, deoarece perioada necesară de 18 luni nu s-a încheiat încă pentru un număr semnificativ de posesori ai cărții albastre a UE.

3. CONCLUZII ȘI ETAPELE URMĂTOARE

Există diferențe importante între statele membre în ceea ce privește numărul de cărți albastre acordate. Deși dimensiunea unui stat membru și situația sa economică ar putea avea un impact asupra atractivității sale, acestea nu explică în întregime diferențele importante. Un răspuns poate fi găsit, de asemenea, și în opțiunile de politică ale statelor membre care aplică și promovează cartea albastră în moduri extrem de diferite.

Directiva privind cartea albastră a fost negociată și adoptată înainte de intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona. În sistemul anterior era necesară unanimitatea în cadrul Consiliului, în locul actualei majorități calificate, iar Parlamentul European nu era colegiator. Această situație a dus la negocieri lungi și dificile cu privire la propunerea Comisiei. Directiva rezultată a stabilit doar o serie de standarde minime și a lăsat statelor membre o marjă ridicată de manevră prin includerea multor dispoziții facultative și trimiteri la legislația națională.

Sistemele naționale din multe state membre destinate să atragă migranți cu înaltă calificare concurează cu cartea albastră a UE și între ele. Cu toate acestea, unele state membre au făcut o alegere politică în favoarea cărții albastre a UE, care se reflectă în numărul de cărți albastre acordate. Politicile altor state membre favorizează propriile sisteme naționale.

⁷² Cu excepția CY, EL, FR, MT și SK. .

⁷³ Date provizorii pentru primele 9 luni din 2013 (Consultarea ad hoc a REM, termenul-limită pentru răspuns: 20.2.2014).

⁷⁴ DE în 2013: 6 716 (75,56 %) sub 35 de ani.

Deși numărul de cărți albastre a crescut în majoritatea statelor membre între 2012 și 2013, este prea devreme pentru a trage concluzii cu privire la impactul cărții albastre a UE asupra atragerii migrantilor cu înaltă calificare în UE. Comisia își exprimă îngrijorarea cu privire la deficiențele în materie de transpunere, nivelul scăzut de coerență, seria limitată de drepturi și barierele în calea mobilității în interiorul UE.

Prezentul raport indică o lipsă generală de comunicare de către statele membre a datelor și a măsurilor adoptate pentru aplicarea directivei, de exemplu, cu privire la contingentele de admisie, testele privind piața forței de muncă, recrutarea etică și pragul salarial⁷⁵. Disponibilitatea unor informații fiabile, detaliate și actualizate este esențială pentru funcționarea sistemului cărții albastre a UE, de exemplu pentru mobilitatea în interiorul UE, și pentru evaluarea atractivității acestuia.

Au fost constatate mai multe deficiențe în transpunerea directivei. Comisia va depune eforturi suplimentare pentru a se asigura că directiva este transpusă și pusă în aplicare corect în întreaga UE. La trei ani de la termenul-limită de transpunere a directivei, este timpul ca aceasta să fie pe deplin aplicată. În acest scop, Comisia va organiza întâlniri cu statele membre și, dacă este necesar, va face uz de competențele care îi revin în temeiul tratatului.

În fine, potențialii migranți cu înaltă calificare și angajatorii ar trebui să fie mai bine informați cu privire la cartea albastră a UE. Comisia va asigura o utilizare optimă a site-urilor internet existente, cum ar fi portalul UE privind imigrația, și încurajează statele membre să își îmbunătățească furnizarea de informații și să sensibilizeze publicul larg prin intermediul altor canale relevante.

Având în vedere informațiile disponibile și perioada scurtă de aplicare, deocamdată nu se propun modificări.

⁷⁵ Articolul 5 alineatul (5), articolul 20 alineatul (1) [în ceea ce privește articolul 6, articolul 8 alineatele (2) și (4) și articolul 18 alineatul (6)] și articolul 22 (în ceea ce privește articolele 16, 18 și 20).

Tabelul 1: Cărți albastre ale UE în 2012 și 2013

Cărți albastre ale UE în funcție de tipul deciziei							Membri de familie admiși ai posesorilor de cărți albastre ale UE în funcție de tipul deciziei						
	Acordate		Reînnoite		Retrase			Acordate		Reînnoite		Retrase	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013		2012	2013	2012	2013	2012	2013
Total	3 664	15 261	146	170	1	0		1 107	2	108	0	0	0
BE	0	5	:		:			0		0		0	
BG	15	25	0		0			5		0		0	
CZ	62	74	1	25	0			35		0		0	
DE	2 584	14 197	0		:			270		0		:	
EE	16	12	0	0	0	0		18	2	0	0	0	0
EL	0	0						:		:		:	
ES	461	n.d.	91		0			385		82		0	
FR	126	304	49	133				:		:		:	
IT	6	112	:		:			:		:		:	
CY	0	0	0		0			0		0		0	
LV	17	13	0	12	0			8		0		0	
LT	în vigoare: 2013	40											
LU	183	306	0		0			223		0		0	
HU	1	3	0		0			0		0		0	
MT	0	n.d.	0		0			0		0		0	
NL	1	n.d.	0		0			0		0		0	
AT	124	n.d.	5		0			155		25		0	
PL	2	27	0		0			0		0		0	
PT	2	n.d.	0		0			0		:		:	
RO	46	119	0		0			:		:		:	
SI	9	n.d.	0		1			3		1		0	
SK	7	8	0		0			5		0		0	
FI	2	5	0		0			0		0		0	
SE	în vigoare: 2013	2		0		0			0		0		0
HR	în vigoare: 2013	9											

Surse:

Eurostat, Cărți albastre ale UE în funcție de tipul deciziei, de ocupație și de cetățenie [migr_resbc 1]; Membri de familie admiși ai posesorilor de cărți albastre ale UE în funcție de tipul deciziei și de cetățenie [migr_resbc2], date extrase la 16.4.2014.

Datele pentru 2013: Consultarea ad hoc a REM (termenul-limită pentru răspuns: 20.2.2014); contacte directe cu mai multe state membre.

Note privind datele pentru 2013:

LT, RO: date provizorii.

n.d.: nedisponibile deocamdată.

Tabelul 2: Cărți albastre ale UE în funcție de cetățenie în 2012

Total	3 664		
Asia	1 886		
		Asia de Sud ⁷⁶	869
		Asia de Est ⁷⁷	489
		Asia de Vest ⁷⁸	410
		Asia de Sud-Est ⁷⁹	99
		Asia Centrală ⁸⁰	19
America de Nord și America de Sud	783		
		America de Nord ⁸¹	380
		America de Sud ⁸²	278
		America Centrală ⁸³	118
		Zona Caraibilor ⁸⁴	7
Europa	690		
		Europa de Est ⁸⁵	463
		Europa de Sud ⁸⁶	227
Africa	252		
		Africa de Nord ⁸⁷	174
		Africa Centrală ⁸⁸	35
		Africa Australă ⁸⁹	18
		Africa de Vest ⁹⁰	15
		Africa de Est ⁹¹	10
Oceania ⁹²	38		
Restul lumii	15		
		origine necunoscută	9
		apatrizi	6

Sursa: Eurostat, Cărți albastre ale UE în funcție de tipul deciziei, de ocupație și de cetățenie [migr_resbc1].

⁷⁶ Afganistan, Bangladesh, India, Iran, Nepal, Pakistan, Sri Lanka.

⁷⁷ China (inclusiv Hong Kong), Japonia, Mongolia, Coreea de Nord, Coreea de Sud, Taiwan.

⁷⁸ Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Irak, Israel, Iordania, Liban, Arabia Saudită, Siria, Turcia, Emiratele Arabe Unite, Yemen.

⁷⁹ Cambodgia, Indonezia, Malaysia, Filipine, Singapore, Tailanda, Vietnam.

⁸⁰ Kazahstan, Kârgâzstan, Tadjikistan, Uzbekistan.

⁸¹ Canada, Statele Unite ale Americii.

⁸² Argentina, Bolivia, Brazilia, Chile, Columbia, Ecuador, Guyana, Paraguay, Peru, Uruguay, Venezuela.

⁸³ Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Mexic, Panama.

⁸⁴ Cuba, Republica Dominicană, Haiti, Trinidad și Tobago.

⁸⁵ Belarus, Moldova, Rusia, Ucraina.

⁸⁶ Albania, Bosnia și Herțegovina, Croația, fosta Republică iugoslavă a Macedoniei, Kosovo (în conformitate cu Rezoluția 1244/99 a Consiliului de Securitate al ONU), Muntenegru, Serbia.

⁸⁷ Algeria, Egipt, Libia, Maroc, Sudan, Tunisia.

⁸⁸ Angola, Camerun, Gabon.

⁸⁹ Africa de Sud.

⁹⁰ Benin, Burkina Faso, Côte d'Ivoire, Ghana, Mauritania, Nigeria, Senegal.

⁹¹ Etiopia, Madagascar, Mauritius, Tanzania, Zambia, Zimbabwe.

⁹² Australia, Noua Zeelandă.

Tabelul 3: Comparație cu sistemele naționale pentru locuri de muncă înalt calificate

	Permise inițiale eliberate în temeiul sistemelor naționale					Cărți albastre	
	2008	2009	2010	2011	2012	2012	2013
Total	16 157	14 980	16 999	19 604	19 988	3 664	15 261
BE	3 577	1 202	106	119	98	0	5
BG				0	0	15	25
CZ		18	0	0	69	62	74
DE	96	119	122	177	210	2 584	14 197
EE			0	0	0	16	12
EL	0	0	0	0	0	0	0
ES	2 884	2 071	1 244	1 650	1 136	461	n.d.
FR	1 681	2 366	2 554	3 148	3 030	126	304
IT			1 984	1 563	1 695	6	112
CY	393	436	634	551	600	0	0
LV		85	114	97	106	17	13
LT			138	186	225	în vigoare: 2013	40
LU		96	74	102	21	183	306
HU				0	0	1	3
MT	0	0		0	0	0	n.d.
NL	6 411	4 895	5 531	5 594	5 514	1	n.d.
AT	827	575	668	868	1 158	124	n.d.
PL			12		314	2	27
PT	288	307	342	282	313	2	n.d.
RO				0	0	46	119
SI	0	0		0	0	9	n.d.
SK		0		0	0	7	8
FI				861	748	2	5
SE		2 810	3 476	4 406	4 751	în vigoare: 2013	2
HR						în vigoare: 2013	9

Surse:

Eurostat, Cărți albastre ale UE în funcție de tipul deciziei, de ocupație și de cetățenie [migr_resbc1], date extrase la 16.4.2014.

Datele pentru 2013: Consultarea ad hoc a REM (termenul-limită pentru răspuns: 20.2.2014); contacte directe cu mai multe state membre.

Datele privind sistemele naționale: Eurostat, Motive legate de activități remunerate: lucrători cu înaltă calificare, Permise eliberate prima oară pentru activități remunerate în funcție de motiv, de perioada de valabilitate și de cetățenie [migr_resocc], date extrase la 17.2.2014; LT: Departamentul pentru migrație din cadrul Ministerului de Interne al Republicii Lituania.

Note privind datele pentru 2013:

LT, RO: date provizorii.

n.d.: nedispunibile deocamdată.

Tabelul 4: Pragul salarial (dacă este disponibil) și raportul cu salariul brut anual pentru fiecare stat membru

